

ПОД ПЛАВИМ КРОВОМ

Школски часопис ученика ОШ „Павле Савић“

Бр. 6, јун 2018. године

ОШ "Павле Савић", Миријево – Београд

Косте Нађа 25, Миријево

www.ospavlesavic.wordpress.com

plavikrov@mts.rs

тел:011/3430358

Садржај:

Уводна реч	4
Сазнајмо више	5
Проширимо своје знање	8
... из биологије	8
... из географије	10
... из веронауке	12
... из историје телекомуникација	13
Спортска рубрика	16
Кутак за најмлађе	21
Активности и успеси	26
Слике – боје – облици	29
Негујмо лепу реч	30
Шарене стране	35
Успеси наше школе	38

Уводна реч:

Драги ученици, поштовани читаоци,

Шестим бројем нашег школског магазина "Под плавим кровом", заокружили смо једну серију бројева школског часописа нешто другачије садржине од претходних, коју су управо ученици осмислили као серију примерака образовно-забавног магазина. Својим сугестијама и активним учешћем у самој његовој изради, учинили су да овај лист, поред обавезне информаторске сврхе, има и ону другу – да нас у исто време поучи и забави, обогаћујући и проширујући знања која деца стичу на уобичајеним часовима редовне наставе. Интересовање за израду и овог броја код деце је било велико. Нажалост, неки од откуцаних и припремљених текстова остали су неискоришћени првенствено због ограничености самим простором, али оно што радује јесу увек нове и занимљиве идеје и сугестије деце, као и жеља да се допре до удаљених области науке, технике, уметности и осталих области људског деловања. Оно што се намеће као утисак после мноштва прегледаних и објављених текстова деце, нарочито оних научних-образовних, јесте да деца поред амбициозности и жеље да се упознају са компликованим и новим садржајима, те исте садржаје приказују на један крајње спонтан и једноставан начин, у складу са својим узрастом и начином размишљања, стварајући једну врсту путоказа у раду и нама, њиховим наставницима.

За коначну израду овог и свих претходних бројева нашег школског магазина, захвалност дугујемо првенствено ученицима наше школе, како редовним члановима Новинарске секције тако и онима који нам помажу својим залагањем и идејама "споља", али и појединим учитељима и наставницима, који су веома активно и предано учествовали у изради скоро свих претходних бројева. Управо они су нам благовремено достављали важне информације о свом раду са децом, али и корисне и занимљиве текстове у вези са предметима које предају. Надамо се да ће оваква пракса постојати и убудуће, како би наш школски лист и даље напредовао и био још квалитетнији, занимљивији и богатији.

Јунским бројем нашег школског часописа "Под плавим кровом", дане летњег распуста желимо да вам учинимо занимљивијим, срећнијим и још безбрижнијим.

Милан Новаковић, професор српског језика и књижевности

Сазнајмо више

О нилском коњу

Нилски коњ је велики, углавном биљоједни афрички сисар. Један је од две постојеће (недавно три или четири изумрле) врсте из породице *Hippopotamidae*. Сам назив ове врсте потиче од грчке речи *Hipopotamos* (*hipos* – коњ, *potamos* – река). Нилски коњи су друштвене животиње и живе у групама до 40 јединки. Животни век им је обично од 40 до 50 година. Дугачки су од 3,5 до 4,5 метра, 1,5 метара високи до рамена, а тешки најчешће и преко 4 тоне. Иако су гломазни и тешки, нилски коњи могу на копну да трче брже од човека, брзином од 30 до 50 км/ч, али само на кратким деоницама (неколико стотина метара). Женка нилског коња, Дона, досада је најстарији нилски коњ који живи у заточеништву - има 56 година и живи у једном зоолошком врту у Индијани. Ове животиње хране се искључиво биљем, и то количином и до 50 кг дневно. Нилски коњ је трећа по величини копнена животиња на свету (после слона и носорога). Своја уста може да рашири и до 180 степени. Постоји и мини верзија ове животиње, која има тежину око 120 кг. Ова врста живи искључиво у Африци и веома је ретка.

О пингвинима

Најчувеније птице са Антарктика су пингвини. Припадају породици водених нелетећих птица које живе углавном на јужној хемисфери (лат. *spheniscidae*), а обухватају укупно 6 родова и 20 врста. Ове птице прилагођене су животу у води, са крилима која су еволуирала у пераје. Тело им је црне и беле боје (на трбуху), а хране се највише рибом, лигњама и раковима. На тлу лежу јаја, а највећи део живота проведу на мору. Неки могу остати и до 18 минута под водом. Имају дебели слој сала који им чува топлоту и зато су увек угрејани. Највећа жива врста је царски пингвин.

Највећи представници ове врсте високи су до 1.1 метар, а тешки и до 35 килограма. Најмања врста пингвина је тзв. патуљаста пингвин, који је висок око 40 цм, а тежак само 1 килограм. Када ходају, њихова путовања могу трајати веома дуго пошто им је корак кратак.

О вуку

Вук или сиви вук је холарктичка врста, рода *Canis*, сродник домаћег пса. Њихова величина варира. Највећи вукови живе у шумским подручјима Летоније, Белорусије, Аљаске и Канаде. Од врха њушке до почетка репа њихова дужина износи до 160 цм, а њихова тежина некад досеже и преко 80 килограма. Најмањи вукови живе у подручјима Блиског истока и на Арабијском полуострву. Ти вукови дуги су око 80 цм и тешки око 20 кг. Вукови такође живе и у поларним областима, а искључиво се хране: биљоједима, ирвасима, срнама и другим животињама из породице јелена, глодарима, зечевима, итд. Вучија исхрана понекад подразумева и бобичасто воће, као и разне врсте трава које побољшавају њихову пробаву. Вукови живе око 8 или 9 година. Научници претпостављају да су данашњи домаћи пси потомци вукова и да се тзв. "прапас" одвојио од чопора вукова пре више од 100000 година. Једна претпоставка је да се пре 14000 година вук прикључио људима да би се хранио остацима људске хране. Данас постоје врсте паса које доста подсећају на вукове, као што су: сибирски хаски, самојед, акита и друге врсте.

О мравоједу

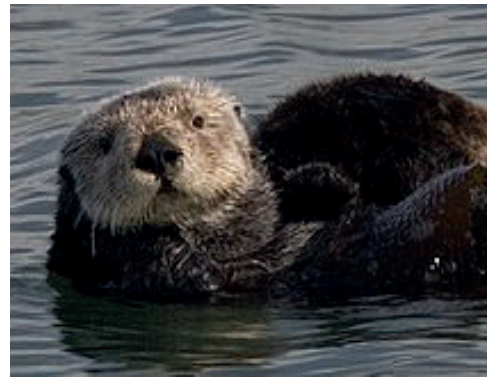
Мравоједи су сисари који су познати по томе што се хране мравима и термитима, а понекад и пауковима. Заједно са *лењивцима* припадају реду *Pilosa*. Сви мравоједи имају издужене њушке опремљене танким језиком, који се може продужити до дужине веће од дужине главе. Њихова уста у облику цеви имају усне, али немају зубе. Мравоједи користе своје дуге и закривљене канце да отворе склоништа мрва и термита. Имају густо крзно које их штити од напада инсеката. Да би избегли чељусти, жаоке и друге одбрамбене механизме, мравоједи имају тактику да што брже покупе језиком мраве и термите. Обично им је потребно око минут за један мравињак. Циновском мравоједу је, да би задовољио своје потребе за калоријама, потребно да посети око 200 мравињака и поједе на хиљаде инсеката. Језик мравојед је прекривен хиљадама сићушних кукица које се користе да би држале инсекте у устима заједно са пљувачком. Њихов стомак јаким контракцијама меље инсекте. Мравоједи су усамљени сисари који бране своју територију. Мужјаци не улазе на територију других мужјака, али често улазе на територије женки. Имају слабо чуло вида, одличан њух и добар слух.

О морској видри

Морске видре (лат. *Enhydra lutris*) су врста великих видри пореклом са северног Пацифика. Највеће су од свих видри и припадају породици куна. Живе у водама у близини стеновитих обала Канаде и Аљаске. Ова врста веома често је ловљена у прошлости због свог скупог и префињеног крзна (видра има најгушће крзно од свих сисара), што је ову врсту довело до ивице истребљења. Почетком 20. века, ова популација је у свету бројала свега 1000 до 2000 јединки. Имају специфичну грађу: испод сваке снажне предње шапе се налази кожно проширење које служи да би се сакупљена храна ту привремено одложила приликом зарањања на велике дубине. Предње шапе такође имају канце које се могу увући, док су

задње ноге дугачке и широко пљоснате, а прсти спојени опном за пливање. За разлику од других сисара, пети прст задњих ногу је најдужи, чиме се отежава видрин ход на копну. Морске видре имају кратак, дебео и мишићав реп, који је у поређењу са перајама два до четири пута већи. Ове животиње имају и велики капацитет плућа, 66% кисеоника се складишти у њихова велика плућа, што је веома погодно приликом њиховог честог плитког зарањања, а помаже им и да се одрже на површини воде. Очи морске видре веома су добро развијене, тако да морске видре виде и до три пута боље од осталих сисара. Ова особина им омогућује да оштро виде и усредсреде се на ствари изнад и испод површине воде. Изузетно добро виде и испод воде. Реп им је врло снажан и користе га као кормило. Имају врло развијен њух, а имају и врло осетљиве бркове којима се служе за проналажење хране. Могу да зароне и до 100 метара у дубину воде и да испод воде буду 4 минута.

О летећој веверици

Летећа веверица (лат. *Pteromyini*) је сисар који припада породици веверица (лат. *Sciuridae*). Нису у стању да лете као птице или слепи мишеви, али захваљујући летној кожици у стању су да лете између крошњи дрвећа. У лету, ова веверица изгледа као да је потпуно спљоштена. Када не лети, понекад се стиче утисак да на себи има сиви крзнени капут. Када лети, њен реп је усмерава у лету. Непосредно пре слетања на дрво, веверица отвара „падобран“ то јест, заузима вертикални положај. Веома ретко се дешава да направи погрешну процену и падне на земљу. Просечна одрасла летећа веверица тешка је свега око 150 грама, а дугачка око 20 центиметара, не рачунајући реп. Уши су јој мале и без чуперака, тако да јој не отежавају лет. Ова врста, попут других врста животиња које се гнезде у дрвећу, изгубила је услед крчења шума велики број места за гнезђење. У Финској, западном делу њеног станишта, летећа веверица је заштићена декретом који је донела

Европска унија. Летећа веверица обично има више гнезда. Нека од њих служе као спремишта за храну, а друга као додатни простор за становање. Као гнездо може да јој послужи и кућица за птице, уколико је доступна, или обична рупа у стаблу.

О тасманиском тигру

Тасманијски тигар (лат. *Thylacinus cynocephalus*) био је највећи торбар месојед савременог доба, кога су истребили људи у 20. веку. Назив рода **Thylacinus** на латинском води порекло од грчке речи *thilakos*, што значи торба. Сличног порекла је и опис врсте *cynocephalus*, што би значило псоглави. Ова врста је у српској литератури такође позната по називима *тасманијски вук* и *тасманијски тигар*, услед сличности са вуком (по облику тела), односно тигром (шаре на леђима). Одрасли торбарски вука обично без репа био дуг од 100 до 130 цм, док је реп био дуг од 50 до 65 цм. Највећи измерени примерак је био дужине од 290 цм од носа до репа. Некада је насељавао Аустралију и Нову Гвинеју, а последње уточиште му је била Тасманија. У време када је живео, овај тигар није био уопште штетан човеку, али је истребљен због своје скупоцене коже и укусног меса. Тасманијски тигар је истребљен у двадесетом веку. Последњи живи примерак у дивљини је убијен 1930. године, а задњи тигар је угинуо 7. септембра 1936. године. У музеју 2013. године нађен је залеђени ембрион ове врсте, а почели су и експерименти да се клонира уз помоћ најближег његовог сродника - тасманијског ђавола.

О Нијагариним водопадима

Нијагарини водопади представљају низ масивних водопада који се налазе на реци Нијагари у источном делу Северне Америке, на граници између Сједињених Америчких Држава и Канаде. Сам назив реке *Нијагара* на индијанском језику има значење "вода која грми". Нијагарини водопади се састоје од три велика водопада. То су *Канадски водопади*, познати као *Потковица*, *Амерички водопади* и водопади који носе назив *Невестин вео*. Највиши и најшири су *Кандаски водопади*, који се простиру линијом од читавих 820 м, док је њихова висина око 50 м. *Амерички водопади* су други по величини и широкои су 290 м, а висине су око 34 м. *Невестин вео* је водопад широк 17 м, а висине око 55 м. Са преко 168 000 кубних метара воде у минути, ови водопади су једни од најмоћнијих и најпознатијих у свету. Интересантно је да вода у Нијагариним водопадима никад не престаје да тече, чак ни зими, на изузетно ниским температурама. Никола Тесла имао је велике заслуге за изградњу прве хидроцентрале на Нијагариним водопадима. У Теслину част на водопадима је подигнут и његов споменик 2006. године.

.....
Текстове приредили чланови Новинарске секције:

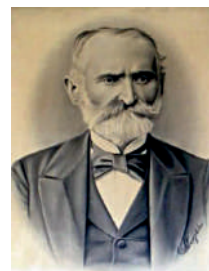
*Никола Живковић, 6/5; Филип Јовановић, 6/5;
Љиљана Вулетић, 7/7; Машиа Петровић, 6/5 и
Тијана Сретковић, 6/5*

.....

Проширимо своје знање

...из биологије

Панчићева оморика (*Picea omorika*) је добила назив по српском ботаничару Јосифу Панчићу, који ју је открио на планини Тари 1875. године, код села Заовине и Растишта. Панчићева оморика има танко стабло које достиже висину до 50 метара надморске висине. Горње гране на стаблу оморике повијене су навише, средње су скоро хоризонталне, а доње су повијене ка земљи, али су врхови окренути увис. Прародитељи оморике били су некада широко распрострањени у Европи и Азији. То су потврдили и фосилни остаци једне врсте, веома сличне данашњој оморизи, те је названа ***Picea omorikoides***. Од локалног имена за ову четинарску врсту, потиче научни назив **оморика**.

ЗАНИМЉИВОСТИ

Панчићева оморика као „живи фосил“ светске флоре представља научну загонетку (у питању је њихово порекло, осетљивост на негативно деловање човека у природним стаништима, а са друге стране и то што јакó добро успева у загађеним условима).

Због високог садржаја влаге нема природног обнављања оморике у резервату. Од првобитно регистрованих оморика у резервату, сада их има знатно мање.

Мина Дамњановић, 5/1

О лековитим биљкама

Лековите биљке су први лек који је човеку увек био и биће доступан. Лечење биљем је одувек имало и имаће важно место у животу човека, а лечење биљем почело је још пре 16 000 година.

Колевка биљне медицине је Кина, а познато је да су и стари Вавилонци пре 5000 година правили биљне таблете у комбинацији са глином. Такође, постоје подаци и о томе да је 600 година п.н.е. Питагора своје ученике подучавао о начинима лечења уз помоћ лековитог биља.

У козметичке сврхе биљке су у употреби већ 7000 година. Римски лекар Гален записао је рецепт за биљну крему за лице још пре 1800 година, који и данас чини основу свих савремених крема.

Биљке су моћни лекови, чињеница је да оне чине основу многих савремених лекова, од аспирина па докле год можете да замислите. Често не коштају скоро ништа, а помажу много. Индустијски произведена "природна козметика" садржи синтетичке конзервансе, који су узрок једне трећине свих могућих алергија на козметичка средства.

Традиционална медицина тврди да лековите биљке могу да излече све болести само ако се правилно употребе. Оне одувек побуђују велико интересовање. Расту свуда око нас, лако се узгајају и прерађују, не загађују и нису опасне за околину, а што је најважније - много мање наносе штету од многих вештачких састојака које налазимо у скоро свим лековима, козметичким препаратима и вештачкој храни.

Лековито биље је прави дар природе. Данас је у употреби око 10 000 врста биљака, а истраживања о њиховим лековитим својствима се врше готово непрекидно у свим крајевима света.

Тамара Петровић, 5/1

О сунцу и индексу УВ - зрачења

Сунце је наша најближа звезда и стара је око пет милијарди година. Оно је извор живота, али оно нас може и уништити. Колико је Сунце значајно за живот знали су и древни народи, тако да је оно најчешће сматрано божанством. Већ неколико милијарди година Сунце сија свакога дана на исти начин. Све чешће постављамо питање: Треба ли се плашити Сунца? Постоје три врсте УВ зрачења, то су УВА, УВБ и УВЦ. Најопасније је УВЦ зрачење. Оно има највећу енергију и смртоносно је, али њему дугујемо захвалност што уопште постојимо. Данас ово зрачење уопште не стиже до нас, већ се апсорбује у атмосфери. Озонски омотач сада апсорбује целокупно УВЦ зрачење и почео је да штити земљу од свих штетних зрака из свемира. Исти овај процес одиграва се и дан-данас. Појавом озонске рупе слој озона постаје све тањи и тањи и све више и више овог штетног УВБ зрачења долази до Земље. На кожу падају и УВА и УВБ зраци. Када стигну до коже УВ зраци настављају даље путовање кроз наше тело.

Постоје корисни и штетни ефекти сунчевог зрачења. Корисни, јер чува топлоту тела, кости, убија бактерије и чини људе срећнима. Штетни, јер оштећује кожу и очи. Наша чула не реагују на УВ зраке тако да се на њих не можемо ослонити, једино што нам преостаје је употреба посебних инструмената за мерење зрачења и слушање временске прогнозе. Године 1992. три Канадска научника поставила су скалу за мерење УВ зрачења по којој се интензитет зрачења изражавао тзв. УВ индексом. Што је вредност УВ индекса мања, мања је и опасност од боравка на Сунцу. Како расте интензитет зрачења са Сунца, УВ индекс постаје све већи и већи. Када УВ индекс достигне вредност 11, сматра се да је зрачење које долази изузетно опасно и тада боравак на сунцу треба свести на минимум. Са порастом УВ индекса смањује се и време које је потребно да сунчеви зраци изазову опекотине, на пример када је УВ индекс 1 то време износи око 60 минута, а код УВ индекса 11 време се смањује на само 10 минута! УВ зраци не долазе само са Сунца већ се рефлектују и од околних предмета, воде или снега. Ова рефлексија је често далеко израженија од одбијања светлосних зрака. Такође, УВ зраци лако пролазе кроз воду и док вас вода штити од топлоте и расхлађује вас УВ зраци могу изазвати опекотине. Заштитите своју кожу од ув зрака. Користите креме са заштитним фактором, наочаре, шешире и одећу светлијих тонова са рукавима. Најважнија мера заштите је избегавање излагања сунчевим зрацима онда када је оно најопасније (од 10 до 16 часова).

Прогноза UV индекса:

Вредности UV индекса		
11+	екстремно висока	
8 - 10	врло висока	
6 - 7	висока	
3 - 5	умерена	
0 - 2	ниска	

Јелица Кошевић, професор биологије

О орлу крсташу

Сећате ли се приче о орлу крсташу из прошлог броја? Када је почетком јануара одјекнула вест у медијима да је пронађен код Апатина мртав, вероватно отрован, одрасли мужјак ове ретке птице, уплашили смо се да је реч о јунаку из наше приче. Срећа у несрећи је што је реч о залуталом крсташу из Аустрије, док је наш орао, последњи преживели одрасли мужјак у Србији, жив и здрав и што нас посебно весели - добио је принову!!!!!!

Подсећања ради, гнездо овог јединог пара у Србији се даноноћно надгледа од стране волонтера у оквиру пројекта заштите орла крсташа, при чему је забрањен прилаз птицама у кругу од 1км. Али, управо од ових дивних младих људи, добили смо ексклузивну фотографију ове бебе. Док орлић не напусти гнездо, Друштво за заштиту и проучавање птица (ДЗППС) позива нас да кумујемо малиши. У оптицају су имена Крста, Срба, Лала, а ако и ви имате неку идеју, пожурите са предлогом!

Надамо се да ће и наши „Орлови“ на предстојећем Светском првенству у фудбалу у Русији да полете као и наш драги птић!

Александра Арсенијевић, професор биологије

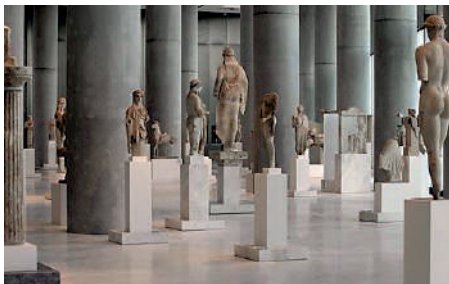
...из географије

О Грчкој

Као једну од најпосећенијих држава Европе, летовалиште и туристичку атракцију, Грчку, веровали или не, годишње посети око 20 милиона туриста. Рекордних 24,5 милиона туриста Грчку је посетило 2014. године. Наравно, с разлогом, јер је Грчка друга европска и 11. светска најразуђенија држава. Припада јој преко 1400 острва, од којих су највећа и најважнија Крит, Еубеја, Лезбос, Родос и Крф. Ова земља налази се на југу Балканског полуострва и граничи се са четири државе: Албанијом на северо - западу, Бугарском и Македонијом на северу и Турском на северо – истоку. Пошто излази на Егејско, Јонско и Средоземно море, има врло важан стратешки положај. Претежно је планинска земља. Дуж западних обала пружају се Пиндске планине, на које се настављају планине на полуострву Пелопонез. Највиши врх је на планини Олимп, Митикас, са висином од 2917 метара надморске висине, уједно и други највиши врх на Балкану. Низија нема много, а неке од њих су Тракија, Тесалија и Солунска низија. Гло на простору Грчке веома је нестабилно, па су земљотреси чести. Једна од занимљивих чињеница је и та да је Грчка и најсунчанија држава Европе. Према књизи " Грчка: светска чаролија", Грчка је окупана сунчевим зрацима просечно 250 дана у години или око 3000 сати годишње.

Грчки језик је и најстарији писани језик који се и даље користи. Иако многи мисле да је кинески језик најстарији језик који је још увек у употреби, археолошки налази показују да је управо грчки језик око 5000 година у константној употреби. Грчка има и највише археолошких музеја на свету. Најпознатији је Акропољ, који се налази на брду покрај Партеона.

музеј Акропољ

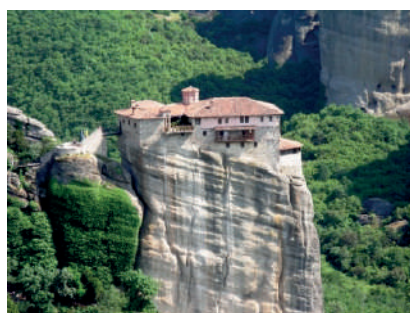

Акропољ

Ова земља у свету је позната и као једно од најважнијих места православне духовности. Туристима су посебно интересантни манастири Метеори. Реч је о скупу православних грчких манастира у близини грчког града Каламбаке, у западној Тесалији. Ови манастири (укупно их има шест) веома су познати по свом несвакидашњем положају на стенама и сматрају се највреднијом скупином манастира у Грчкој. У православном свету, али и шире, веома је позната и Света Гора, где се међу двадесет предивних манастира налази и наш манастир Хиландар.

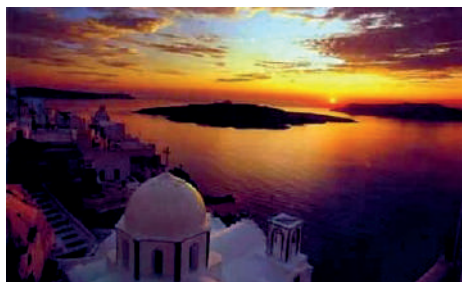

Метеори

Хиландар

Нека од најлепших места за одмор су: острво Санторини, са најлепшим заласцима сунца; острво Миконос, познато као "Уточиште звезда", као и острво Закинтос, познато као "Плаво острво". Будући да је реч о једној од најлепших приморских земаља, са екстремно укусном, јаком и зачињеном храном, са становништвом које шири позитивну енергију и које је познато по свом гостопримству и традицији, ова прелепа земља дефинитивно заслужује да је посетите.

острва: Санторини, Миконос и Закинтос

Доротеа Раиковић, 6/5

О постанку света

Сви покушавамо да схватимо зашто постојимо. Зашто смо овде и шта треба да урадимо? То је питање које мучи и највеће умове света. Да бисмо могли да одговоримо на то питање прво треба да схватимо какав је свет у коме живимо и како је настао. Многе науке покушавају да објасне ствари које се дешавају око нас. Вера нам помаже да то схватимо.

Хришћанска религија верује у то да је свет створио Бог. По њој ми нисмо ствар случаја као што разне науке говоре, већ смо произашли из Очеве љубави. Бог је свет створио ни из чега. Људи све стварају прерађивајући нешто што је већ постојало, док Бог има моћ да ствара ни из чега. Бог је створио све видљиво човеку, а и њему невидљиво. Оно што човек не може да види су небеске силе, то јест анђели. Анђели немају тело као ни пол. Они живе близу Бога и непрестано га славе. Анђели су нека врста везе између човека и Бога јер људима откривају Божију вољу. Постоји више врста анђела, а то су: серафими, херувими, престоли, господства, силе, власти, начала, арханђели и анђели, од којих су нама познати само арханђели и анђели. Постоје и демони, то јест, пали анђели, који су се побунили против Бога. Демоне углавном називамо ђаволима.

Бог је сведржатељ света. То значи да без Бога свет не би ни постојао. Бог ствара свет кроз Сина у Духу Светоме. Свет је добар и благословен јер га је Бог отац створио. Бог је човеку дао свет да га чува. Ми управо то радимо на литургији. Творевина уз помоћ човека треба да постане вечна. Човек није створен ради света, већ свет ради човека. Пре него што је Бог створио свет, свуда је била тама. Бог је прво створио светлост, затим копно и море. Али, свет је и тако био безживотан и пуст. Зато је Бог створио биљке, потом сунце, а онда и месец и звезде. И овако су море и небо били тихи и пусти. Тада су настале рибе свих величина и птице у свакој могућој боји. Али, земљи је још увек нешто недостајало. Тада Бог створи животиње. Бог је рекао свим рибама, птицама и животињама да се размножавају и настане читав свет. Пошто је видео да је сада дошло време да створи и најчудеснији део света – човека, Бог рече: „Сада ћу саздати човека. Подарићу му ум да мисли и да ме спозна и да ме воли, и поверићу му овај свет да њиме управља и одржава ред.“ Бог је прво створио Адама – првог човека на свету. И уз све животиње које је имао, Адам је био усамљен. Имајући то у виду, Бог створи и Еву – Адамову жену и прву жену на свету. Бог им је рекао да се множе и могу да раде шта год они желе све док га слушају. Дао им је и диван врт који су одржавали и сваког дана са дрвећа у њему добијали плодове. Бог је рекао Адаму да свакој животињи да име. Свако вече Адам и Ева шетали су и разговарали са Богом и тако завршавали још један диван дан.

Људи постоје са неком сврхом, а не тек онако. Они су највеличанственији део света и зато нам је Бог дао овај свет да управљамо њиме. Али, људи то често злоупотребљавају и уништавају га. Да би свет остао добар, треба да слушамо Бога. Сви ми тежимо да остваримо циљ ради кога смо створени, али често и не успемо. Бог ће нам увек помоћи на том путу, а у зависности какви смо били на њему - зависи и каква ће нам бити вечност.

... из историје телекомуникација

Људи су одувек желели што брже да размењују информације и и да их преносе на даљину (на грчком језику реч *tele* означава "даљину", а на лат. реч *communicare* значи "поделити"). На почетку користили су димне сигнале и курире. За америчке Индијанце сваки облик димног облака преносио је на даљину одређену поруку. Осим оваквих сигнала, у старо време, звук бубњева и ватра – такође су коришћени као једна врста комуникације. Ватре су паљене у низу, на видљивом месту, у облику ломача – а одређени распоред упалених ватри преносио је и одређену информацију. Занимљив је податак како су информације на даљину преносене на простору Србије у време Кнеза Михаила: у то време дистанцу од нашег главног града до Цариграда Татари, тј. писмоноше на коњима, прелазили су за само 183 сата – пролазећи притом кроз 17 одморишта, тзв. *мезулана*.

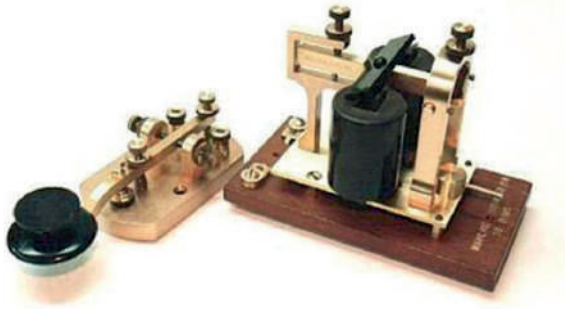
димни сигнали, курири из доба Кнеза Милоша, голуб писмоноша

Када је технологија унапредовала, године 1792, француски инжењер Клод Шапе је саградио први фиксни систем за визуелну телеграфију између градова Лила и Париза. Овакав систем је захтевао обучене људе и торњеве на сваких 30 км. Реч је о низу торњева са обученим људским посадама. Свака позиција покретних елемената на торњу је одговарала једном слову. Иако је овакав пренос информација био далеко спорији од каснијег, представљао је ипак далеко бржи пренос информација у односу на до тада коришћене курире на коњима. Проблем ових телеграфа је био у томе што се нису могли користити ноћу или по лошем времену, и то што је у сваком торњу морао бити ангажован велики број људи. Оптички телеграфи се користе и данас, нарочито у морепловству, где се за пренос поруке на кратке удаљености користи јак рефлектор који се пали и гаси.

реплика Шапеевог семафорског торња, светионик – врста оптичког телеграфа

Након неколико деценија долази до већег напретка у комуникацији. Семјуел Морзе је 1837. године извео свој први успешан експеримент са електро-магнетским телеграфом. Ово је био револуционаран начин комуникације. По први пут у историји човечанства било је могуће послати поруку на други крај света у неколико секунди. Морзеев апарат могао је да у току једног минута пренесе између 80 и 120 знакова. У Србији је први електро-магнетски телеграф употребљен 1855. године, а користила га је "Специјална пандуричка служба за телеграфски стуб". Занимљиво је напоменути да је прва телеграфска порука у Београду примљена 11. априла 1855. у 8 сати и 30 минута. У то време телеграфске станице у Србији имале су занимљив назив "Телеграфске штације". Касније, у двадесетом веку, појављује се и теле-принт, који телеграфске сигнале аутоматски преводи у слова на папиру.

Морзеов апарат

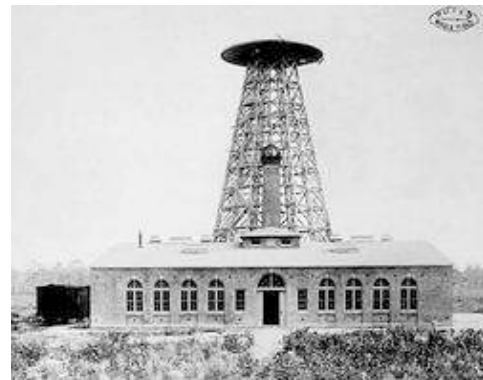

особље прве телеграфске станице у Србији, 1908.год.

Никола Тесла је у свету званични радио-проналазач. Први је развио и објаснио начин производње радио-фреквенција. За овај проналазак, 1897. године, добио је патент број 645576, за уређај описан као "бежични пренос података". Теслино изучавање струја високе фреквенције, које је започео још 1890. године, представља кључни напредак у развоју будућих радио-апарата, нарочито када је реч о селективном слању и пријему порука и појачању осетљивости пријемника.

Никола Тесла

Теслин телекомуникациони торањ на Лонг Ајленду

Прве радио-сигнале успео је да пренесе 1909. године у Калифорнији Чарлс Херолд. У Србији прва радио-телеграфска станица била је постављена у Нишу 1915. године и њоме је одржавана веза између Српске владе и Врховне команде. После упада бугарске војске из правца Пирота и услед надирања аустро-уарске војске, станица је демонтирана и премештена у Косовску Митровицу. У октобру, због повлачења војске, ова станица је и уништена како не би пала у руке непријатељу. 1923. године Краљевина Југославија је увела прву радио-претплату, а званично емитовање музичког и говорног програма Радио Београда започело је у септембру 1924. године.

Почетком 20. века први пут се појављује и фиксни телефон. Остаје неразјашњено ко је изумео први телефон, пошто су Антонио Меучи, Јохан Филип Рајс, Александар Бел и остали - сви кандидати за ову титулу. Важно је запамтити да не постоји неко ко био био „јединствени изумитељ телефона“. Стање телефоније какво имамо данас је резултат рада многих руку.

телефонски апарат из 1896. Године

једна од првих телефонских централа у Србији

У Србију телефон је стигао релативно рано, само седам година након Беловог открића. 14. марта 1883. године у Београду је зазвонио први телефон, и то захваљујући Панци Михајловићу, пријатељу и саветнику Николе Тесле. Треба напоменути да грађанство у Србији у то време није баш спремно дочекало нови изум. На Михајловићев позив да се новчано помогне изградња телефонске мреже одазвао се само тадашњи индустријалац Ђорђе Вајферт, због чега је пријатељ и саветник Николе Тесле напустио Србију и одлучио да се врати тек двадесетак година касније. Иако је изградња телефонских мрежа каснила, а Београђани се тешко одлучивали да уведу овај изум у своје домове - у прво време, 80 – их година 19. века, телефон се појавио у важним институцијама тадашње Краљевине Србије. У своју канцеларију најпре га је увео министар војске, а прва телефонска линија успостављена је у време српско-бугарског рата, између Београда и Ниша, 1886. године. Први телефонски разговор обављен је између краља Милана Обреновића и министра спољних послова Милутина Гарашанина. Неке од првих установа које су у то време биле телефонски повезане у Србији, биле су: Велика школа, која се тада налазила у Капетан Мишином здању, Пожарна команда, Двор и Управа града, Народна скупштина, Народна банка, итд.

Телефонски уређаји напредовали су из године у годину, а у историји развоја телефоније, значајна година је и 1965. Тада је Тери Пол изумео бежични телефон. У почетку се њима могло само позивати, али са развојем технологије ови телефони добили су и екран и камеру. Треба имати у виду и то да се под појмом "бежични телефон" мисли на једну врсту фиксног телефон, чији домет је ограничен на неколико метара или неколико десетина метара. Нешто касније, 1974, стручњаци из Мотороле конструисали су и први мобилни телефон. Био је без дисплеја, тежине 1 килограм и дужине 20 центиметара, а батерија му је трајала свега 30 минута.

Историју телекомуникација не можемо да замислимо без телевизије. Телевизор или TV – пријемник је уређај за примање радио-дифузних, аналогних или дигиталних сигнала телевизијских служби за земаљски, кабловски или бежични пренос. Телевизијски сигнали производе се већ у камери претварањем звука и слике у електричне сигнале, а затим се ти сигнали путем телевизијских предајника преносе до антена повезаних са пријемницима (телевизорима).

Прво јавно емитовање телевизијског програма показао је Џон Логи Берд у Енглеској још давне 1926. године. Телевизори су почели да се развијају још у време првих емитовања у Немачкој и Великој Британији, а прве програмске шеме састојале су се од филмова, вести и разних музичких и плесних представа уживо. Све слике биле су црно-беле до 1953. године, а први програм у боји емитован је у САД-у.

На територији бивше Југославије, прво емитовање телевизијског програма било је из студија Телевизије Београд, 23. августа 1958. године. Телевизори су били постављени на посебним носачима на десетинама места у Београду, а поред сваког налазио се техничар и давао објашњења уличним гледаоцима. У то време телевизори су били веома скупи, а прва масовнија куповина започела је у време Олимпијских игара 1964. године.

један од првих фабричких TV-пријемника

телевизор из 1960. године

Следећи већи корак у развоју телекомуникација јесте појава интернета. Почети интернета се вежу за стварање ARPANET-а, 1969. године, мреже рачунара под контролом Министарства одбране САД-а. Данас интернет повезује милионе рачунара широм света на један нехијерархијски начин. Интернет је производ споја медија, рачунара и телекомуникација. Данас уз помоћ интернета могуће је послати поруку, снимак или слику у било који део света у једном делићу секунде.

Тако су људи од димних сигнала и курира на коњима дошли до интернета и мобилних телефона.

Дамјан Илић, 7/9

Спортска рубрика

Општинско такмичење у фудзалу за дечаке и девојчице

Ове школске године наша школа била је домаћин Општинског првенства у малом фудбалу свим екипама са општине Звездара. Првенство је одржано 6. марта, а наше екипе дечака и девојчица, које тренира наставница Ана Поповић, оствариле су лепе и запажене резултате. Девојчице узраста 5. и 6. разреда освојиле су 2. место на овом такмичењу, а истакнути играчи овог тима, између осталих, били су **Милица Бахун (6/2)** и **Ива Керечки (6/3)**, као и голман овог тима **Дуња Ђурић**, из одељења 5/6. Девојчице старијег узраста, 7. и 8. разреда, на општинском такмичењу такође су освојиле 2. место. Следи фотографија најуспешнијих фудбалерки наше школе.

Женска фудбалска екипа, слева на десно: Милица Павловић, 8/6; Јована Кандић, 7/4; Тијана Милановић, 7/6; Јована Османовић, 7/4; Милица Бахун, 6/2; Софија Трајковић, 6/2; тренер екипе – наставница Ана Поповић; Милица Јаковљевић, 7/8; Наталија Стошић, 6/8; Јана Влацић, 6/8; Ива Каречки, 6/3; Нађа Бугарић, 7/7; Сара Савић, 6/8

Дечаци узраста 5. и 6. разреда такође су били освајачи 2. места на општинском такмичењу. Неки од најистакнутијих играча били су: **Матија Минић**, **Алекса Церовић** и голман **Лука Николић**. Дечаци седмих и осмих разреда ове године нису остварили запаженије резултате. Следи фотографија тима дечака узраста 5. и 6. разреда.

Мушка фудбалска екипа, слева на десно: наставница Ана Поповић, Лука Николић, 5/4; Огњен Остојић, 5/2; Алекса Церовић, 5/4; Матија Минић, 5/7 ; Данило Туфегџић, 5/4; Андреј Петровић, 5/8; Никола Грубјешић, 5/8; Михајло Јулоски, 5/8; Михајло Арсеновић, 5/8; Марко Јулоски, 5/8 (на фотографији недостају: Лука Крстовић, (6/7) и Лазар Ракић (6/3))

Једна од најистакнутијих фудбалерки овогодишњег женског фудсал-тима била је ученица одељења 6/2 **Милица Бахун**. Са њом су разговор обавиле новинарке нашег листа **Тијана Сретковић (6/5)** и **Тијана Миладиновић (6/5)**.

Већ другу годину заредом ти си истакнути (члан) играч у рукометном и фудсал-тиму девојчица свог узраста. Како успеваш да постигнеш тако добре резултате у оба спорта и како спортске обавезе усклађујеш са учењем и слободним временом?

Најважније је добро организовати своје време. Пре сваког тренинга припремим своју опрему и затим следи учење. Када дође време за тренинг, пошто је опрема спремна, ја одмах могу отићи до сале и почети са тренингом. Није ми се дешавало да закасним.

Фудсал обично воле и тренирају дечаци. Откуд код тебе жеља да се бавиш овим спортом?

Почела сам да се бавим Фудсалом да бих доказала да и једна девојчица може тиме да се бави и да буде боља чак и од дечака. Временом ми је Фудсал постао страст.

Можеш ли да издвојиш неку посебно важну утакмицу? Које је твоје место у тиму и имаш ли омиљеног саиграча?

Да, могу, наравно. Била је то утакмица против Чехиња, моја омиљена. Немам неко посебно место у тиму, подједнако играм и одбрану и напад. Највише волим да играм са Анђелом Нађ, она је мој омиљени саиграч.

Хоћеш ли да пратиш Светско првенство у фудбалу, ко је твој омиљени фудбалер?

Да, планирам да пратим Светско првенство и радујем се томе веома. Мој омиљени фудбалер је Роналдо.

Планираш ли у будућности да се бавиш овим спортом и која би била твоја порука за наше читаоце ?

Не, планирам да се бавим рукометом. Моја порука свим читаоцима би била: "Никада немојте да одустајете од својих снова".

Са једним од најистакнутијих фудбалера наше мушке фудбалске екипе, **Алексом Церовићем (5/4)**, интервју је обавио члан новинарске секције наше школе **Никола Живковић (6/5)**. Прочитајте како је протекао њихов разговор.

Познато је да за школски тим играш већ дуже време и да си у томе врло успешан. Откуд толико интересовање за фудбал? Да ли планираш у животу да се професионално бавиш овим спортом?

Интересовање се појавило већ након првог тренинга, уживао сам у њему. Мој сан је одувек био да postanем професионални играч.

Да ли тренираш у неком клубу и колико дуго се бавиш фудбалом?

Тренирам у Црвеној Звезди, а фудбалом се бавим већ 8 година.

Које је твоје место у тиму и да ли је баш та позиција твоја омиљена?

Моја позиција је у везном реду и то ми је уједно и омиљена позиција.

Опиши читаоцима нашег школског листа како изгледа један твој тренинг.

Мој тренинг почиње загревањем. Након тога следи шутерска вежба, после које играмо међусобно утакмицу.

Да ли си задовољан успехом свог тима на овом такмичењу и јеси ли постигао неки гол за тим?

Задовољан сам како смо играли на такмичењу, а постигао сам укупно три гола.

За кога ћеш навијати на Светском првенству? Који је твој омиљени играч?
Навијаћу за Србију, а омиљени играч ми је Андреас Инијеста.

Имаш ли поруку за читаоце за крај овог интервјуа?

Имам. Ако ћете тренирати фудбал, морате бити спремни на много одрицања.

Запажене резултате оствариле су и наше гимнастичарке. На Градском такмичењу у гимнастици одржаном 26.2.2018. на Београдском Сајму, у просторијама Гимнастичког клуба "Победник", ученице наше школе: Пурић Невена (8/1), Тодоровић Ана (8/8) и Рашета Маша (7/4), освојиле су 1. место екипно и тако се пласирале на међу-окупно такмичење, одржано у Шапцу 7. марта. Ученица Маша Рашета на градском такмичењу успела је да освоји 3. место у појединачној конкуренцији, а на међу-окупном такмичењу у Шапцу наше ученице екипно су освојиле 4. место.

Маша Рашета, Невена Пурић, наставница Зорица Бајкић (тренер) и Ана Тодоровић

На општинском такмичењу у атлетици одржаном 17.4.2018. прва места освојили су ученици наше школе: **Војин Серафимовић (6/3)**, у дисциплини – трчање на 60 метара; **Доротеа Рашковић (6/5)** у скоку у вис и **Сања Глишић (8/6)** у дисциплини – трчање на 300 метара. Освајањем првих места на општинском такмичењу, они су изборили пласман на градско такмичење, где је једино Сања Глишић остварила запажен резултат освајањем 1. места. Овај резултат Сању је одвео и на међу-окупно такмичење, које је одржано 7.5. у Сремској Митровици, а на коме је успела да освоји одлично 3. место.

Сања Глишић (8/6), освајач 3. места на међу-окупном такмичењу у атлетици

Након успешних игара на општинском такмичењу у кошарци, одржаном у децембру 2017. године, наша ученица **Нађа Бугарић (7/7)**, позвана је на камп у Словенији, организован за младе кошаркашке таленте из целе Европе. Камп је организовало удружење НБА Европе, одржан је у априлу 2018, а у њему је скупа са Нађом учествовало још 20 најталентованијих дечака и девојчица из разних европских земаља. Најуспешнији учесници капама у августу ће наставити дружење са својим вршњацима и тренерима у Орланду, у САД –у. Овим поводом, члан Новинарске секције **Ања Пантелић (7/7)** обавила је занимљив разговор са Нађом. На фотографији испод су Нађа и кошаркашка репрезентативка Србије Милица Дабовић.

Зашто си баш изабрала да тренираш кошарку, а не неки други спорт? Колико дуго се бавиш овим спортом?

Тренирам кошарку зато што ми се свиђа сам начин играња, а тренирам је већ 6 година.

Која ти је омиљена утакмица, по чему ћеш да је памтиш?

Постоји много мојих омиљених утакмица, али ми је најомиљенија она када смо победили екипу која није имала ниједан пораз до тада.

Кажи нам нешто о твом боравку у кампу у Словенији, јеси ли имала времена да боље упознаш ту земљу?

Словенија ми се веома допада. Нисам имала баш времена да је обиђем, али док сам била млађа, била сам у Словенији и много ми се свидела још тада.

На овај камп отишла си као једна од најуспешнијих играчица школског општинског првенства у кошарци. Кажи нам нешто о тренинзима у кампу, да ли ти се допао такав начин рада?

Тренинге смо имали по два пута дневно и свиђа ми се такав тип тренинга. Не свиђа ми се једино то што су нам тренинзи трајали по 3 сата.

Шта ти се највише свидело приликом боравка у кампу, шта би могла да издвојиш као најважније, да ли у таквом кампу има времена и за дружење?

Највише ми се свиђа то што сам склопила нова пријатељства и што сам напредовала, нарочито у техници шута. Било ми је занимљиво кад смо ишли напоље и кад смо палили бакље. Што се тиче дружења, мало је теже јер се нека деца не сналазе најбоље кад говоре на енглеском.

Да ли си покушала да тренираш и неки други спорт?

Да. Пре кошарке тренирала сам рукомет.

Да ли би препоручила другој деци тренирање кошарке и због чега?

Наравно, препоручила бих свој деци да се баве кошарком јер је то један леп и занимљив спорт.

У прошлом броју писали смо о изузетно успешним каратистима, двојници ученика наше школе, браћи **Милошу и Немањи Мићићу** и њиховим успесима на такмичењима у првом полугодишту. Да подсетимо, откад се бави каратеом Немања (5/6) је освојио преко 70 медаља, од којих је половина златних. Милош Мићић (2/6) као каратиста такмичи се око три године, а за то време освојио је преко 60 медаља, од којих је већина златних. 11. марта 2018. године Немања и Милош постали су прваци Београда у својој категорији такмичара и одбранили титулу првака од прошле године. 17. марта, на такмичењу у Смедереву, као представник школе "Павле Савић", Милош је освојио 1. место и златну медаљу, а Немања бронзану медаљу и 3. место. 29. 4, на Првенству Балкана, Милош Мићић је освојио 1. место и златну медаљу, док је Немања са репрезентативним ката-тимом заузео поносно 3. место.

Милош Мићић (2/6), након освојене златне медаље; Немања Мићић (5/6), члан ката-тима, са једним од тренера

На Првенству Србије у шаху за ученике основних школа, **Калина Ивановски** - ученица одељења **3/3** учитељице Зорице Шкуртић, након пласмана на првенство државе освојила је и запажено 15. место. Честитамо јој овом приликом и надамо се новим успесима!

Калина Ивановски (3/3), учесник државног првенства у шаху

Кутак за најмлађе

И ове школске године ученици нижих разреда имали су прилику да посету Београдску филхармонију и да се упознају са разним и занимљивим музичким садржајима. 30. марта присуствовали су концерту под називом "Мој оркестар". О овом занимљивом и већ традиционалном догађају утиске нам је пренела учитељица одељења 3/5 Александра Малиновић.

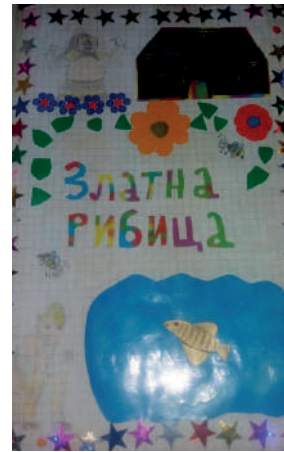
30. марта ове школске године отишли смо традиционално, са другарима из 3/3, у Београдску Филхармонију. Раније смо већ имали прилику да уживамо у њиховом спектакуларном извођењу познатих мелодија из актуелних цртаних филмова, као што је Хари Потер, или да уживамо у концерту под називом "Путовање миша Мије" (којим су представљене неке од европских земаља), а овог пута смо имали ту част да нам се чланови Београдске филхармоније појединачно представе и, на деци разумљив начин, објесне порекло појединих музичких инструмената. Након упознавања са инструментима, свако од чланова одсвирао би нам по једну божанствену композицију на свом инструменту. Оно што је за децу било најатрактивније, свакако су анимације преко видео-бима, али и две дивне менаџерке-промотерке, које су током трајања анимација коментарисале приказане садржаје и забављале посетиоце, тако да су деца из просторија Филхармоније излазила насмејана, опуштена и богатија за једно дивно и незаборавно искуство. Кратко речено – три у један! Концерт, филм и позориште у једном!

Традиционално, деца из појединих одељења нижих разреда наше школе учествују и у пројекту "Читалачка значка". Реч је о пројекту који постоји већ дужи низ година, а који у нашој школи и широм Звездаре води професор српског језика Тања Бребановић, координатор из библиотеке "Блажо Шћепановић". Овај пројекат подразумева активности деце по питању читања одабраних књижевних дела, као и њихов рад на прављењу тзв. Читалачког дневника, који израђује свако дете у одељењу које учествује у пројекту. У њему деца износе своја запажања о прочитаном делу, своје мишљење о томе зашто им се нешто свиђа или не, као и мноштво богатих илустрација у вези са садржајем дела, ликовима, итд. Више година уназад проф. Тања Бребановић прегледа дечије дневнике, разговара са децом, наставницима и учитељима – реализаторима овог пројекта, анализира и процењује рад деце групно и појединачно и сл. Ове године децу је посетила и са њима разговарала у њиховим учионицама, у присуству учитеља и школских реализатора пројекта, професора Српског језика Иване Перић и Јелене Симић. Овај сусрет одиграо се 22. маја, а фотографије које следе приказаће вам делић лепе атмосфере са заједничког дружења.

координатор пројекта проф. Тања Бребановић и реализатор проф. Ивана Перић, у разговору са децом

неки од најлепше израђених Читалачких дневника у одељењу 3/3

Ученици 3/3 пано своје учионице украсили су ликовним радовима који су илустрације садржаја из прочитаних књижевних дела. Посебно су били инспирисани бајком Десанке Максимовић "Прича о раку кројачу", али неки веома лепа цртежи и колажи резултат су дечијег стварања "на слободне теме". Посебно привлаче пажњу и групни радови ученика на тему "Годишња доба".

Ученици одељења 2/4, 3/3, 3/4 и 3/8 у току месеца маја били су на рекреативној настави у селу Рожанство на планини Златибор. Краћи текст о њиховом боравку као и мноштво лепих и занимљивих фотографија послала нам је учитељица одељења 3/3 **Зорица Шкуртић**.

У селу Пожанство, осим пријатне златиборске климе, ученике је чекала и несвакидашња забава. Тим рекреатора свакодневно им је пружао задовољство и прилику да буду активни учесници у читавом низу атрактивних спортских активности као што су: шах, зип-лајн, бабл-фудбал, мачевање, пењање на вештачку стену, стрељаштво и још много тога.

Ученици одељења 2/3, учитељице Љиљане Бркић, на часу "Чувари природе" учили су о томе шта је то рециклажа и на који начин од разних одбачених предмета може да се направи нешто корисно. Уз помоћ своје учитељице покушали су да дођу до одговора на нека занимљива питања. На пример:

-Шта је то рециклажа?

-Зашто је рециклажа корисна?

-Шта би се десило када би сав отпад остао у нашој околини ?

У акцији "Од старог правимо ново", од празних кутија од млека , јогурта или сока, деца су направила необичне кућице за птице. Погледајмо фотографију са њиховог часа, као и фотографију неких од њихових лепих радова.

У продуженом боравку било је много занимљивих активности. О њима нешто више написала нам је учитељица Сандра Пајић. Следи неколико занимљивих текстова уз много лепих и живописних фотографија.

Обележавање дана Светог Трифуна

У среду, 14. фебруара 2018. године, ученици првог и другог разреда продуженог боравка, са учитељицама: Биљаном Марковић, Бојаном Плавшић Дроњак, Милицом Крстић, Александром Прицом и Сандром Пајић, интересантним активностима обележили су дан Светог Трифуна, у народу познатији као Дан љубави и вина. Циљ реализованих активности био је развијање свести код ученика о најузвишенијем осећању – осећању љубави и њихово подстицање на емитовање, уважавање и неговање истог.

Активности смо започели слушањем дечијих песама са тематиком љубави, као што су: "Љубав је то", "Најлепша мама на свету", "Кишобран за двоје", "Када се воли", хора Колибри, а које певају о различитим доживљајима љубави – према родитељима и породици, другарима и пријатељима, према природи, биљкама и животињама, школи или можда првим дечијим симпатијама. По завршетку музичког дела, разговарали смо са ученицима о данашњој теми. Корисно је било чути њихова размишљања на тему љубави и начине на које ово осећање показују својим најближима.

Након овога, уследио је део ликовног стваралаштва где су ученици од припремљених материјала (папир у боји, колаж папир) правили срца различитих величина, а затим од истих формирали необичне ликове – веснике љубави, препознатљиве по осмеху и веселим бојама. На самом крају, на папирима исеченим у облику срца, имали су задатак да напишу шта је то љубав. Шареноликим радовима украсили смо простор учионице продуженог боравка.

Обележавање Ускрса

У продуженом боравку, ученици првог и другог разреда са учитељицама: Бојаном Плавшић Дроњак, Милицом Крстић, Миленом Марковић, Александром Прицом и Сандром Пајић, радили су на групном раду, који је обухватао активности усмерене на долазак пролећа и најрадоснијег хришћанског празника Ускрса. Циљ нам је био да се ученици кроз креативне активности и практичан рад упознају са карактеристичним обичајима обележавања Ускрса.

Радионица је организована 30. марта и обухватала је следеће активности: уводни разговор о обичајима везаним за обележавање Ускрса и долазак пролећа који је био праћен тематском презентацијом, групни рад ученика на изради постоља за чуваркућу, украшавање апликација ускршњих јаја, као и дрвених јаја које су ученици донели и, на крају, прављење модела цветова, лептира и бубамара, које смо употребили за израду пролећног паноа. Од материјала смо користили: картоне од убруса (за израду постоља), колаж-папир, креп-папир и папир у боји, сламчице, штапиће за уши и лепак.

Активности су се брзо смењивале и дан је протекао у пријатној радној атмосфери, а о заинтересованости ученика и њиховом активном учествовању у истим сведоче настали резултати рада.

Активност у вези са темом о УВ – зрачењу

Подстакнути важношћу тематике којом се бави недавно покренута кампања систематске едукације о одговорном понашању на сунцу "Заштита за све", а са основним циљем да ученицима специфичности исте приближимо, разговарали смо са њима о начинима на које се штите од штетног УВ - зрачења.

Како бисмо усмерили ученике да одговорно понашање на сунцу постане део њихових здравих животних навика, са ученицима првог и другог разреда у продуженом боравку, 8. маја, организовали смо активност прављења едукативног паноа. На њему су истакнуте најважније информације о УВ - зрачењу и врстама истог, али и сликовито приказани сви могући начини превентивне заштите у складу са кретањем (од минималног до веома великог) УВ - индекса.

У активностима израде паноа учествовале су учитељице продуженог боравка: Бојана Плавшић Дроњак, Милена Драгић, Милена Марковић, Александра Прица и Сандра Пајић.

Активности и успеси

У оквиру ДЕМУС-а, дана 22. 03.2018. године, одржано је градско такмичење соло певача. Такмичари су изводили композиције у овиру жанра "народна песма, домаћа и страна", а ОШ "Павле Савић" представила је ученица Марта Мацут (3/3) песмом из Македоније под називом "Рум,дум,дум". Ученица је оцењена ПРВИМ МЕСТОМ (96 поена).

Дана 27.03.2018. године одржано је градско такмичење соло певача. Такмичарски жанр био је "дечија забавна песма". Нашу школу том приликом представљало је троје ученика:

1. Јелена Бошковић 1/2, песма "Пекарчић"; освојено ДРУГО МЕСТО (89 ПОЕНА)
2. Стефан Димић 4/3, песма "Машта"; освојено ПРВО МЕСТО (90 ПОЕНА)
3. Петар Аничич 5/7, песма "Beauty and the Beast"; освојено ПРВО МЕСТО (99 ПОЕНА) .

Све наведене ученике припремила је и реализовала дечије наступе професор музичке културе и корепетитор Наташа Вељковић. Градско такмичење организовао је Дечији културни центар.

добитници награда на градском и општинском такмичењу: Марта Мацут (3/3); Петар Аничич (5/7); Стефан Димић (4/3) и Милица Алексић (3/3)

И ове године рецитатори су били веома успешни. Освојили су мноштво диплома и поклон-књига. 6.јуна, у Музичкој школи "Владимир Ђорђевић", награде су додељене деци са општине Звездара за освојена прва места на Општинском такмичењу у рецитовању, певању и глуми, а списак освојених награда наших рецитатора изгледао би овако:

У млађем узрасту 1. награду је освојила Владана Кенић (3/5) након рецитације песме „ Страја, дунавско чудовиште“, Андреја Јелића Мариокова.

У средњем узрасту, од укупно три награде освојене су две, и то:

1. награду - Немања Миленовић (6/8) рецитујући песму „ Девојчице“, Јелене Миленовић;
2. награду - Раслав Секуловић (8/2), након рецитовања текста под насловом „ Шта радиш у васиони“ (писмо космонауту) – Моше Одаловића.

најуспешнији рецитатори и певачи са својим наставницима, након додељивања награда

Ученици нижих разреда запажене резултате остварили су и на такмичењу из математике. Јован Ћосић, Јана Николић и Тијана Перић, сви ученици одељења 3/4 - учитељице Исидоре Мледеновић, освојили су три прва места на Општинском такмичењу из математике, одржаном у фебруару у Основној школи "Јелена Ћетковић". Јана Нинић и Алекса Јукић, из одељења 3/3 - учитељице Зорице Шкуртић, освојили су 2. место, а Петар Павловић из одељења 3/5 - учитељице Александре Малиновић, 3. место на овом такмичењу.

Најуспешнији математичари нижих разреда: Јован Ћосић, Јана Николић, Тијана Перић, Јана Нинић, Алекса Јукић и Петар Павловић

У прошлом броју школског листа опширно смо писали о посети ученика наше школе "Немачкој школи" ("Deutsche Schule") у друштву наставнице Немачког језика Драгане Павловић. Циљ те посете био је упознавање наших ученика са начином рада у немачким школама, али и конверзација са изворним говорницима немачког језика. У овом броју, пажњу ћемо посветити лакшем учењу енглеског језика кроз једну врсту стипендијског програма под покровитељством Америчке амбасаде. О овим активностима следи краћи текст наставнице Горице Костић, која је уједно и реализатор овог програма у школи.

Стипендијски програм "The English Access Microscholarship Program" пружа могућност за лакше учење енглеског језика и намењен је ученицима основних школа, а реализује се под покровитељством Америчке амбасаде. Траје две године и одвија се после школских часова. Кроз наставу енглеског језика и додатне активности ученици имају могућност да стекну увид у америчку културу и демократске вредности. Наставница Горица Костић, стални члан ЕЛТ- удружења (ELT – English language teaching), регрутује заинтересоване ученике, предлаже њихово учешће и помаже им да се уз сагласност родитеља пријаве за овај програм.

наставница енглеског језика Горица Костић

Ево шта о овом програму кажу сами учесници, Маја Поповић (7/6) и Александар Васић (8/8).

Маја Поповић 7/6:

„На једном од часова енглеског језика наставница нам је причала о Аксес-тиму, који се бави учењем енглеског језика кроз историју, културу и обичаје Америке. Зазвучало је интересантно, била сам колебљива, али захваљујући наставници и њеној упорности, пријавила сам се. Дуго сам размишљала да ли сам исправно одлучила, јер сам се ипак плашила како ћу се снаћи. Тамо су часови интересантни, теме су прилагођене мом узрасту, увек научим нешто ново и приближе ми културу Американаца. Упознала сам доста другара из околине Београда. Часови интензива (часови током распуста) омогућили су ми познанства са децом из целе Србије. Сем што на овај начин учим језик и комуникацију, имаћу могућност школовања у Америци. Моји родитељи су ми од почетка пружили подршку и знају колико ми ово значи. Колико год да је тешко и напорно,

све има и своју добру страну, а то су пре свега: знање и учење и дружење. Зато препоручујем да се следеће године обавезно пријавите!!!“

Александар Васић (8/8):

„За време часа хемије посетила нас је наставница енглеског језика Горица Костић и позвала је мене и још неколико ученика из мог одељења. Чим смо изашли из учионице, наставница Гога нас је детаљно упознала са АКЕСЕС- програмом и одмах смо схватили да је то "права ствар" за нас. Док нам је наставница причала, ја сам мислио у себи: „Ово је моја шанса да се докажем!" Сви су били заинтересовани, али имао сам довољно среће да управо ја будем изабран. АКЕСЕС-програм је амерички пројекат у коме нас уче о америчкој историји, култури, граматички и комуницирању. Уче нас на врло интересантан начин и због тога сам доста тога и научио. Група је велика и мешовита. Деца су различитог узраста, од седмог разреда основне школе до другог разреда средње школе. Рекли су нам да све што научимо тамо, можемо да искористимо у свакодневном животу, а сертификат који добијамо на крају, може да нам послужи приликом уписивања у средње школе и приликом запошљавања. Врло сам срећан што сам у АКЕСЕС-програму, а и моји родитељи су врло поносни на мене“.

(Порука за ученике: "Труд се увек исплати. Дајте све од себе!")

завршна церемонија у америчкој амбасадри; Александар Васић (8/8) у друштву америчког амбасадора

Једна од занимљивих активности у циљу лакшег и бржег учења енглеског језика свакако је и сусрет ученика наше школе са угледним професором из Велса, писцем, песником, приповедачем и говорником, Геретом Дејвисом. Професор Дејвис више од 20 година ради као угледни предавач широм Европе, у Великој Британији, Португалу, Шпанији и Чешкој Републици. Једна од битних области у његовом раду је и креативно писање, али и рад на убрзаном савлађивању енглеског језика као страног. Занимљив сусрет деце, наставника Енглеског језика и професора Герета Дејвиса одиграо се у нашој школи у априлу, у кабинету за Енглески језик. Том приликом, он је одабраној групи деце узраста од 5. до 8. разреда, на енглеском језику испричао неколико својих занимљивих ауторских прича. Након пажљивог слушања, деца су наставила своје дружење са њим кроз разговор и мноштво занимљивих питања.

Ученици 6. разреда Александар Јаблановић и Никола Живковић, о овом сусрету и разговору са Геретом Дејвисом, написали су текст на енглеском језику, који смо одлучили да вам проследимо у оригиналу и без превода, како бисте и сами проверили и унапредили своје знање енглеског језика.

Gareth's National Stories

Three weeks ago, our teacher Andjela, told us she has a surprise for us, and she said it was for the children that are experienced with the English language.

When we got to the surprise, we were bamboozled by the amount of children waiting to hear about the stories.

When we got into the classroom, Gareth was waiting for us and was ready to share his national stories (about the Devils bridge in Wales and other stories such as two miners working overtime and getting 3 coins they didn't know how to split evenly, etc)

Aleksandar asked him: "Do you consider yourself British or Welsh?"

He answered with: "I consider myself Welsh first, then British, and then European."

Then Nikola asked: "Why did the people in the stories not check their windows when suspecting something bad outside instead of going outside, and how did Megan know that the Devil didn't go into the dog's body?"

He replied with: "Great question, but people weren't as smart back then except for women, every Welsh woman is wise and also all other women. Men - not so much.

Then we asked him about his previous trips and experiences with Serbia, his answer stated this was his 13 th visit to Serbia and he found it quite good and he approved of the way English is taught in our country.

All in all, this was quite a pleasant experience with many stories having a helpful ending.

Александар Јаблановић 6/7; Никола Живковић 6/5

Слике - боје - облици

Дечији сабор "Дани ћирилице" покренут је давне 2002. године са жељом да допринесе очувању српске културне баштине, језика и писма, песме и игре, старих заната, обичаја и православне вере.

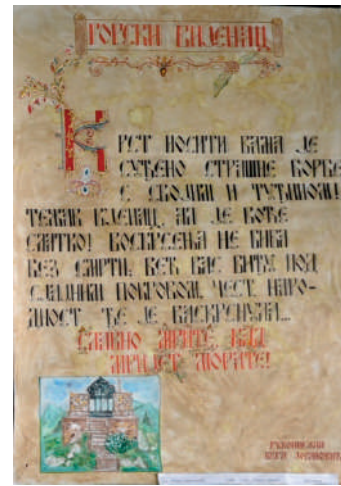
Окосницу Сабора чини конкурс за најбољи литерарни рад, најлепши калиграфски рад, иницијал, вез, и илустрацију и израду лутке у народној ношњи. Тема конкурса мењала се из године у годину: Вера, Нада и Љубав, Срб, Милосрђе, Доброта, Колевка, Част, Брат, Мостови, Будимо људи, Светиња!

Дечји сабор Дани ћирилице, одржан је у Баваништу 26.05.2018. године у ОШ „Бора Радић“, а тема је ове године била „Мој јунак“.

На Конкурсу за најбољи литерарни и најлепши ликовни рад, који је Министарство просвете уврстило у Програм Републичких смотри, учествовало је више од 5000 ученика из више од 500 основних и средњих школа из Србије, Републике Српске, Хрватске, Црне Горе, Македоније, Румуније, Мађарске, Грчке, Албаније, Аустрије, Немачке, Норвешке, Швајцарске, Шведске, Финске, Кине, Аустралије, Новог Зеланда и бројних других земаља.

У таквој, веома великој и јакој конкуренцији, наши ученици, Вера Јовановић и Филип Телетин, обоје из одељења 8/3, заузели су 2. место; у категорији "калиграфија" - Вера Јовановић и Филип Телетин - 2. место за илустрацију. "Дани ћирилице" одвијају се под покровитељством Министарства просвете, Министарства културе и Општине Ковин.

наставник Ликовне културе Миодраг Пантелић

Лево и десно: радови ученика Филипа Телетина (гузлар) и Vere Јовановић (калиграфија)

добитници награда: Вера Јовановић и Филип Телетин (8/3); пано са радовима ученика на тему "Калиграфија"

Негујмо лепу реч

На наредних неколико страница приказаћемо неке од изузетно лепих литерарних радова ученика наше школе. Посебну захвалност овом приликом дугујемо учитељицама и наставницима Српског и Енглеског језика. На крају ове рубрике имаћете прилику да прочитате део драмског текста наставнице Иване Перић, под насловом "Хронике", а који представља део драме "Малецка".

That's what's in my camera now

A pretty star,
a big car,
a tired fox,
a sad ox,
a small red hause,
and a black mouse,
a brown cow,
that's what's in my camera now.

Андријана Савић, 4/8

That's what's in my camera now

A pretty mouse,
a big house,
a big tree,
a number three
a happy dog,
a big cow,
that's what's in my camera now.

Теодора Дроњак, 4/4

НАШ П-3

МАНА НЕМА ЛАНА,
НИНА БАШ ЈЕ ФИНА.
УМЕТНИЦЕ НАШЕ ДАНИЦА И МАРТА,
ПОНОС РАЗРЕДА И ЦЕЛОГА КВАРТА.
ДРУЖИ СЕ СА СВИМА,
ЛЕПО ИМЕ ИМА-КАЛИНА.
ДУГА ЈЕ ТО ПРИЧА
ВЕЉКА ЗНАМ ЈОШ ИЗ ВРТИЋА.
КОШАРКА ЈЕ ИГРА СТРАВА,
МАТИЈА И САВА!
УЧИТЕЉИЦА ЗОРИЦА
НАША ЈЕ ДОБРИЦА!

Мила Јовић 3/3

Један стари занат

У нашем милионском граду старе занатлије и њихови занати полако изумиру. Сачувано их је око двадесетак. Они су наша традиција и магнет за туристе, само је питање да ли ће нестати или поново оживети.

Као што Београд није Београд без Теразијске чесме и свог Победника, тако и није без својих старих занатских радњи, посластичарница, бомбонцијских радњи. Из прича моје баке, али и мајке, њихово детињство било је улепшано мирисом карамела, врелог шећера, свилених бомбона, шарених лизалица... То су биле праве послastiце, али ми, млађе генерације, о томе скоро да ништа и не знамо, и ако се не будемо заинтересовали, нећемо никад ни осетити тај сладак дах прошлости, који ће нам измаћи уколико се сви стари занати угасе. Мене је посебно заинтригирала прича о бомбонцијама, занатлијама који стварају сладак свет, шарен и маштовит као из бајке, из чијих спретних руку настају права ремек дела: свилене шарене бомбоне дугиних боја, лизалице, лицидерска срца, лењи пихтијастии ратлук, а које је данас могуће купити у јединој преживелој радњи у Савамолој, радњи браће Босиљчић, или на неким вашарима у унутрашњости Србије. Али, да почнем испочетка, да се вратимо у давна прошла времена.

Прве радње у којима су се израђивале оријенталне послastiце, налазиле су се на доњем Дорћолу међу дубровачким трговцима који су у XVII веку, па и раније, своје послastiце: баклаву, ратлук, кадаиф, носили узбрдо до данашњег Студентског парка и нудили их добро стојећим турским кућама, и људима који су се с њима сладили у хладу својих трешњевих башти. Када су Турци предали кључеве града и отишли заувек, за собом су оставили своје послastiце Београђанима. Као што Калемегдан стоји на подземним пећинама, тако и слатки Београд почива на шербету и рахат-локуму. Једина преживела бомбонцијска радња основана је давне 1936. године од стране деде Бранка, мајстора бомбонцијског заната, који је у својој радионици ручно уз помоћ великих варјача, мешалица, сецкалица, топио шећер и правио три врсте ратлука: од руже, ораха и сувог грожђа, као и чувене млечне карамеле и свилене бомбоне. Некада је у Београду пре Другог светског рата било 120 бомбонција, 90-их година три, а данас постоји само радња браће Босиљчић, треће генерације бомбонција. Ту је некада био елитни трговачки занатски квартал, који је одавно изгубио своју славу, о којем сведочи тек по која оронула фасада. Улазак у стару радњу је сличан кораку којим се залази у прошлост, пре свега због мириса и облика слаткиша из детињства наших бака, а које већина младих и не познаје. Још увек одолева времену

стари мермерни сто излепљен на више места, главно оруђе бомбонције, али и разни алати које је користио деда Бранко. У његово време сматрало се да ко има већи и дебљи мермерни сто, да је бољи газда, али и поред скромне опреме која је чак старија од неке изложене у етнографском музеју, једино су они остали. Радњом се шири мирис отопљеног шећера, врелог шербета, ваниле, руже и менте. Посао бомбонције није нимало лак. Потребно је много труда и умећа да се дође до готовог производа. Данас се у овој радњи производи седам врста свилених бомбона, седамнаест врста ратлука и чувене млечне карамеле. Ратлук је посланица старија од турског специјалитета, пореклом је из Персије, а значење "рахат-локума" је "слатки залогајчић". Топећи шећер уз кукурузни скроб, воду и разне додатке, настају најлепши залогаји без којих се не може замислити посужена кафа уз чашу боде. Некада се таква кафа без ратлука звала „ћелава“ кафа. А, отопљен шећер уз додаток бомбонцијског сирупа и разних боја, хлађењем и превртањем на мермерном столу вештим рукама мајстора док се жута боја жилаве масе не претвори у сјајну седефасту, претвара се у најлепше шарене свилене бомбоне.

Занатлије су свој занат учили од својих старих мајстора који су ценили своје умеће, а највише муштерије. Данас су занатлије и њихови производи потиснути робом која пристиже са истока и запада, а највећи је проблем што нема млађих које би те старе занате преузели. Занат има душу, а такве су и занатлије.

Мина Јовандић, 7/2

Ближи се растанак ...

Неприметно дани лете, године се нижу једна за другом брзо, можда чак и суввише брзо. Све око нас је пролазно, али тренуци проведени са друштвом у основној школи се заувек памте.

Први разред. Потпуно нови људи, нова средина, за нас потпуно непозната. Сећате ли се нашег првог заједничког дана, када смо преплашени стајали у реду чекајући учитељицу која ће нас одвести у нашу прву учионицу, када смо се сви упознали, срели, руковали и полако пронашли своје прве пријатеље. Почињу и прве свађе око малих ствари које су за нас у том тренутку биле највеће бриге. Сећање ме враћа осам година уназад, понављам све што сам и тада, чујем непроменљиве гласове другара. Били смо деца, једна другима страна, крајње непозната и далека. Када би дошао викенд једва бимо чекали понедељак да поново сви будемо заједно. Сваки нови дан у школи био је нова радост и прилика да сретнем већ позната лица и да узвратим некоме осмех. Постали смо сви као породица, заједно са нашом учитељицом на врху. Уз њих сам плакала, смејала се, научила да ценим човека и његове вредности и осећања.

Време је брзо пролазило. И, таман када смо се навикли на нашу малу слатку учионицу и на учитељицу која се трудила да наше детињство учини безбрижним, долази на ред тај пети разред. Морамо да се прилагодимо раду сваког наставника, да научимо где се налази која учионица. Једва смо чекали да зазвони звоно за крај последњег часа како бисмо побегли од обавеза. Часови су нам пролазили као године. Говорили смо да једва чекамо да одемо из те школе. Тада нам је пут до краја деловао веома дуго и напорно. Тежили смо ка томе да што пре одрастемо. Никада нисмо били сложни. Увек смо се груписали, свађали, били љубоморни на остала сложна одељења, али се нико никада није потрудио да и ми будемо такви. Проглашени смо пар пута и за најгоре одељење генерациј, али то на нас није утицало. Сада смо већ на крају осмог разреда, мало зрелији, али још увек најгори по успеху. У овој години смо свима све опростили и потрудили се да нам ово буде најлепша година до сада, она која се памти. Последња екскурзија.. смех, оговарање у аутобусу, фотографисање других док спавају, дуге шетње и брза спремања за дискотеку. Мала матура је за месец дана, тренутак када ћемо сви у свечаним оделима стати једни пред друге и прославити последње тренутке једног дугог периода проведеног заједно, периода који одлази у неповрат. Поново идемо у потпуно нову средину са потпуно новим људима, поново се сви упознајемо. Стајемо пред раскрсницу живота, али ми можемо изабрати само један пут. Много сумње и страха се јавља у нашим мислима док ми покушавамо да заборавимо на све бриге и да уживамо у последњим данима. Тужна сам због чињенице да ће у септемрбу неке нове генерације сести у наше клупе. Много сам тужна јер дошао је крај и сама помисао на то да ћемо првог дана школе сести у кола и само проћи поред основне на путу ка новој школи, плаши ме. У новој школи упознаћу нове другаре, али вас тамо нико неће моћи да замени. Одлазимо, а међу овим зидовима остављамо део себе, све успомене, смех и сузе. На крају свега остаје нам само нада, нада да ћемо се једног дана поново састати и оживети неке успомене. До тада на нама остаје само да уживамо у последњим школским данима.

Путеви ће нас раздвојити, али сећања на вас ће заувек остати. Хвала вам на свему, најдражи моји, знајте да ћу вас заувек волети и да вас нико никада неће заменити.

Ања Милошевић, 8/7

Из аутобиографије

У селу је освануо нови дан, потпуно исти, досадан и помало суморан дан. Море је било хладно и сваки талас уносио би неки нови ковитлац морске воде. Нисмо могли да идемо на плажу јер је вода била јако хладна, а свака нова идеја би била досаднија од претходне.

Играње жмурке, гледање филма, па чак и маштање, било је досадно, све док се моја сестра није досетила једне магичне идеје. Одлучила је да одемо на плажу и снимимо видео у коме се претварамо да смо гимнастичарке, балерине, виле, куварице...Измишљале смо вицеве и причале како нам је у школи. Уз мало запржених кокица, лежале смо на меканом и влажном песку и чекале звезде падалице. И тако од раног јутра до касне вечери из смех и забаву заборавиле смо на време и на све остало што нас повезује са „спољним светом“. Да би све било као у филму, сакупиле смо камење и поређале га у круг правећи се да је то логорска ватра. Причале смо страшне приче, бежале, трчале и прскале се хладном водом. Касније смо видео послале брату који је, на жалост, тог лета сломио ногу. Из пуно поздрава и љубави пожелеле смо му брз опоравак и изразиле жељу да једва чекамо да га видимо.

Када је дошло време за растанак, обећале смо да ћемо то поновити и сутра и да нам лоше време неће покварити дан.

Од једног обичног и суморног летњег дана направиле смо једну велику успомену, и један дан испуњен забавом, радошћу и детињством. Због тог дана и због дана који су уследили, желела сам да заувек останем дете. Волела бих да поново будем тамо и да осетим тај морски ветар у коси и авантуру која протиче мојим телом.

Александра Вукићевић, 6/1

Студеничка звона

"Када човјек зида кућу, не зида је за себе, него за своју дјецу и унучад. Тако настаје породица и домаћинство. Када владар зида цркву, не зида је за себе, ни за своје синове, ни унучад, него за народ који ће је кроз вијекове походити. Тако се ствара држава. Кућа остаје дјецу, црква народу..."

великог жупана српски Стефана Немање

Можда сам још мала да бих схватила велику поруку и дубину ових речи, тако једноставних, али паметних, које су нам наши преци оставили у аманет, да се не бицмо изгубили у данашњем модерном времену, свету компјутера, технике, када се неке заборављене вредности и приче о породици, поштењу, оданости цркви, вери, свом народу и земљи, само провлаче кроз замагљене наочаре које смо сви ставили и због којих не видимо једноставност, суштину и вредност наших живота, породице, народа, државе. Схватам да треба да будемо паметни, да чувамо своју веру, народ, да волимо и не заборављамо своје корене.

Божанску тишину прекидају мили звуци цвркута птица, а лагани поветарац свира најлепшу песму, провлачећи се кроз Студеничке чемпресе и олистало дрвеће. Осећа се мир, спокој, даљином одзвањају звуци студеничких звона. На месту где се додирују небеско плаветнило и зелени пашњаци, уздигла се поносно Студеница, једна од најлепших српских и светских светиња. Студеницу је саградио Стефан Немања у временског раздобља од тринаест година, од 1183. до 1196. године, када се одрекао свог престола, и предао га свом сину Стефану. Тада се замонашио и добио име Симеон. Након што је завршио изградњу цркве, две године касније, одлази у Свету Гору у манастир Хиландар, где се 1199. године и упокојио. Бог га је прославио као Светог. Мошти свог оца Преподобног монаха Симеона, Свети Сава преноси у Богородичну цркву. Под Савиним старатељством ова прелепа грађевина, која одише префињеном византијском-рашком архитектуром, постала је културни,

духовни и медицински центар средњовековне Србије. Свети Сава је иза себе оставио писано дело о духовном и монашком животу свога оца – Студенички типик. Некада се у комплексу Манастира налазило четрнаест цркава и параклиса (мање цркве), а до данашњег дана је сачувано само три богослужбено активне и три мање цркве. Посебном лепотом се истичу Богородична црква испред које је краљ Радослав, унук Стефана Немање, подигао мању цркву око 1230. године, а унутар ње се налази права црква посвећена преподобном Симеону, као и црква посвећена Светом Јоакиму и Ани, родитељима Богородице, коју је саградио српски краљ Милутин 1314. године, и црква светог Николе. Манастир је кроз дугу историју одолевао и поносно опстајао насупротив свих злодела тога времена. Период турске владавине није био тежак само за наш народ. Тада су страдале наше светиње, али су се опет вером и борбом народа дизале из пепела. Студеница је паљена, пљачкана, њена оловна конструкција је коришћена за израду муниције. Највећа страдања је претрпела за време Првог српског устанка, када су Турци спалили манастир, али су монаси са собом понели и сачували мошти монаха Симеона, сакривши их у манастир Враћевшницу, па у манастир Каленић, да би их у Студеницу коначно вратили 1839. године.

Није само паљење нарушило изглед ове светиње, већ и нестручна обнова, да би 100 година касније 1951. године манастир мукотрпним трудом добио свој садашњи изглед. Манастирска црква је грађена као породична гробница у којој се налазе гробнице са моштима Светог Симеона, ктитора и родоначелника Немањића, Стефана Првовенчаног, и мајке Светог Саве – Свете Анастасије. Манастир је од 1986. године под заштитом УНЕСКО-а.

У Студеницу су узидани наши преци, њихова вера, вера у цркву, у свој народ, своју земљу. Лепоте њених фресака и њена историја остају нама за науку, да се поносимо и никада не заборавимо. Док је нас и наше вере, далеко и дуго ће се чути студеничка звона.

„Ето чедо моје, градите за данас, градите за сутра, али градите и за вијекове. Када се гради за народ, онда то што се гради мора бити трајно и јако, као сам народ...“

Мина Јовандић, 7/2

Хронике

Заборавање на стид, срам.

„Опрости“ им беше као камен.

Слова у речи „извини“ никад више не склопише.

Ослади им се зло.

Осмех им постаде штит.

Али... за завист, за гордост.

Изокренуше смисао,

Смисао речи, изрека, мисли.

Породицу сатреше.

Плодове коре Земље прождраше.

Убише животиње.

Прво несташе пчеле.

Понегде опсташе скривене птице.

И њих докрајчише касније.

Све затроваше.

Прво изворе, планинске.

Мора дуго, упорно троваше.

Успеше да их претворе у смрдљиве мочваре.

Лепљива ужеглост завлада и копно.

Вода исхлапе.

Залихе, међусобно се убијајући, халапљиво попише.
 Храна, вода и гориво посташе циљ последњег светског рата.
 Оно мало људи преостало још од Трећег страда у нападима пацова и буба.
 Оне, далеко отпорније, копрцаше се још неко време под Земљином кором.
 Групице људи тумараше по депонијама гигантских размера.
 И све претворише у депоније.
 Земља се тресла, а онда поврати разорну лаву и отпоче ера Сумпора.
 А људи? Најбогатији дуго одолеваше.
 Њихов бог – новац – ипак је био најмоћнији.
 Али повезаше се Генијални.
 Успеше да се отисну.
 Прихватише их Други.
 Испрва их проучаваше, и не видећи користи од њих, претворише их у роботе.
 Уништише им памет, осећања, органе, сврху.

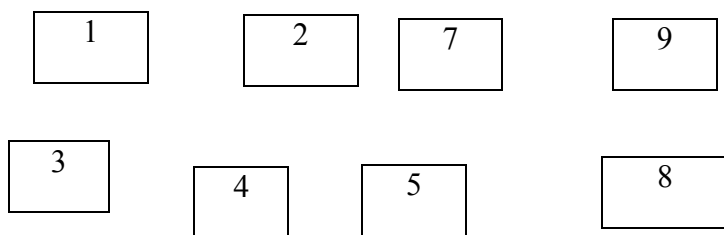
Шарене стране

ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ:

1. На левој страни нетачне једнакости $2\ 4\ 6\ 8 = 1\ 3\ 5\ 7\ 9$ су парне цифре, а на десној непарне цифре. Не мењајући редослед цифара, ставите између њих неколико знакова рачунских операција тако да се добије тачна једнакост!

(Једно решење $2 - 4 - 6 + 8 = 1 + 3 \cdot 5 - 7 - 9$.)

2. Разместите картице, тако да збир бројева на картицама у горњем реду буде једнак збиру бројева на картицама у доњем реду.

(Решење: прво ротирати картицу са бројем 9 тако да се добије број 6, а затим заменити картице са бројем 2 и 4.)

3. Није баш математика али је занимљиво! Напиши реч тако да, кад се чита сдесна на лево, нема К, а кад се чита слево на десно, има К.

(Решење: реч КАМЕН)

4. Ако 6 мачака улове 4 миша за 10 дана, за колико дана ће 9 мачака уловити 12 мишева?

(Решење : Из услова задатка закључујемо да ће 3 мачке за 10 дана уловити 2 миша.. Тако ће 9 мачака за 10 дана уловити 6 мишева, односно за 20 дана ће уловити 12 мишева.)

Kreuzwörterrätsel

Wie lauten die Namen der Abbildungen? Schreibe die Namen in die Kästchen und löse das Kreuzwörterrätsel.

Thema: Schule

1

3

7

8

11

2

4

5

6

7

8

9

10

9

10

1

11

13

12

6

15

13

14

15

12

2

14

3

Kreuzwörterrätsel

Wie lauten die Namen der Abbildungen? Schreibe die Namen in die Kästchen und löse das Kreuzwörterrätsel.

Thema: **Natur**

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

Успеси наше школе

Као и у претходним бројевима часописа, у овој рубрици објавићемо резултате републичких такмичења на којима су учествовали ученици наше школе или чланови школских тимова и секција у току другог полугодишта школске 2017/2018. године. Резултати нижих рангова такмичења, градског и општинског, могу се пронаћи на страницама сајта наше школе.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ

- Немања Недић, VIII-1 прво место

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ

- Маја Маљковић, VIII-3 друго место

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ

- Маја Маљковић, VIII-3 прво место
- Јеврем Димитријевић, VII-3 треће место

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

- Милица Крунић, 8-3, 2. место (проф. Мира Дамјановић)

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА – КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА

- Маја Маљковић, 8-3, 2. место
- Данило Иванишевић, 8-4, 3. место

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

- Маја Маљковић, 8-3, 3. место

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ФИЗИКЕ

- Маја Маљковић, 8-3, 1. место (проф. Драгослава Јекић)
- Филип Гојковић, 6-5, 1. место (100 поена);(проф. Драгослава Јекић)

ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ПРОГРАМИРАЊА

- Филип Гојковић, 6-5 (100 поена), 1. место

